

Fylkesmannen i Oslo og Viken
Pb 325
1502 Moss

Dato: 15.des 2020

Vi viser til Fylkesmannens invitasjon i e-mail 9. okt til å oversende synspunkter vedr. opprettelsen av en nasjonalpark i Østmarka.

Oslo Skikrets skiklubber er helt avhengig av Oslomarka for utøvelse av sin aktivitet. Vi har i praksis ingen andre steder å være enn i Marka. Vi er derfor glade for tiltak som tar vare på den ressursen som Marka er for oss. Alt som skjer innenfor markagrensen er av vital betydning for skimiljøet i Oslo. Våre medlemmer er utøvere både av friluftsliv og idrett innenfor markagrensen. Til sammen er skiklubbene som sogner til Marka sannsynligvis den største organiserte brukergruppen av barn og unge i Marka. I tillegg til å være en stor brukergruppe er skiklubbene en viktige tilrettelegger for idrett og friluftsliv i Marka.

For Stortinget var flerbruksprinsippet* (se notat under) viktig da markaloven ble vedtatt. Idrett er et av markalovens hovedformål. Flerbruksprinsippet muliggjør et flerfoldig bruk av Marka og sikrer de ulike brukergrupper et tilhold for sin aktivitet i Marka. Verneområdene, hovedsakelig naturreservatene, i Marka har så langt hatt den virkningen at oppgraderinger, omlegginger og vedlikehold av skiløyper har fått trange kår innenfor verneområdene. Vi kan med sikkerhet si at det i en fremtid med våtere og mildere vær blir det behov for omlegging og oppgradering av skiløyper. Når omlegging og oppgradering av løyper innenfor dagens verneområder aktivt blir hindret, virker m.a.o. verneområder direkte aktivitetsdempende. P.t. er ca 9% av Marka vernet i en eller annen form (naturreservat, landskapsvern, vern etter markaloven §11 og administrativt vern), og et nytt vern av et betydelig areal i Østmarka vil gjøre Oslomarka til et av de tettest vernet områder i Norge. I forarbeidene til markaloven heter det at ca 1% av marka kan vernes etter markaloven §11. Ca 1% av Marka er pr dags dato vernet etter markalovens §11. Spørsmålet er nå om vi begynner å nå grensen for hvor mye av Oslomarka som skal vernes. Spørsmålet forsterkes av at tett befolkete områder og verneområdet lett kommer i konflikt.

Det er antydnet at en nasjonalpark i Østmarka vil dekke 50 til 70 km², hvorav ca halvparten (25-35km²) allerede har et vern i dag. En nytt vern av ca 25 - 35 km² vil båndlegge ytterligere 1-2% av marka i nærheten av tett befolkete områder. Vi er redd en nasjonalpark inviterer til en konflikt med den aktivitet som allerede eksisterer i området. Skulle det til slutt ende opp med en nasjonalpark i Østmarka **må verneforskriftene bli meget liberale**, dvs aktivitetsfremmende på samme aktivitetsnivå som idag med muligheter for å tilrettelegge for skiidrett med oppgraderinger, omlegginger og vedlikehold av løyper. Vi er klar over at slike liberale verneforskrifter som sikrer fremtidig aktivitet i form av oppgraderinger, omlegginger og vedlikehold av løyper muligens er i strid med prinsippene for en nasjonalpark.

Såvidt vi har forstått var det en forutsetning under behandlingen i Stortinget av markaloven at Marka skulle være et tilhold for friluftslivets og idrettens aktivitet. De hindringer som legges for idrett og friluftsliv i verneområdene gjør det vanskeligere å opprettholde gode løyper, og med tiltagende vern blir muligheter for aktivitet mindre. Når verneområder i Marka overstiger 10-11 % av arealet, som nå kan skje, mener vi at man bør finne andre og mindre konfliktskapende måter å sikre skogen mot avvirkning. Vi har forstått at sikring av skogen i Østmarka mot avvirkning i stor skala er den viktigste grunnen til at det ble foreslått en nasjonalpark. Oslo kommune er hovedsakelig eier av de påtenkte verneområder.

Det bør være mulig å komme overens med Oslo kommune om en forvaltning av skogen i Østmarka som sikrer den mot flathugst uten å måtte gå veien rundt en kompliserende nasjonalpark.

Vennlig hilsen
Oslo Skikrets
Gudbrand Bakke, leder.

*Følgende er sakset fra forarbeidet til markaloven om flerbruksprinsippet:

"Formålsparagrafen bygger således på flerbruksprinsippet. Dette prinsippet innebærer for det første at det skal tas hensyn til at Marka brukes som friluftslivs- og rekreasjonsområde og til å drive idrett av en rekke forskjellige grupper mennesker, og at det skal søkes å oppnå best mulige vilkår for sameksistens mellom disse gruppene. I tillegg skal etablert næringsvirksomhet kunne drives innenfor rammene av bærekraftig bruk. Det legges dermed vekt på å ivareta hensynet til sameksistens mellom friluftsliv, idrett, fastboende, hytteeiere og etablert næringsvirksomhet, herunder landbruk.

Flere høringsinstanser, først og fremst naturvern-, friluftslivs- og idrettsinteresser påpeker at markaloven skal være en lov til fremme av friluftslivet, slik at hensynet til friluftslivet må få en overordnet plass i forhold til de øvrige hensyn".